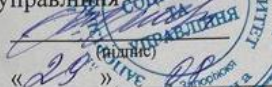

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

Д.Ф. Бірюкова
«29» лис 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

підготовки магістрів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

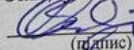
ВИКЛАДАЧ: Лепський Максим Анатолійович, д.філос.н., професор, професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

Завідувач кафедри соціології

(підпис)

В.О. Скворець

Т.О. Ратушна

2024 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

Т.Ф. Бірюкова

_____ (підпис)

« _____ » _____ 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

підготовки магістрів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Лепський Максим Анатолійович, д.філос.н., професор, професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Протокол № 1 від “28 ” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри соціології

_____ Т.О. Ратушна

В.О. Скворець

_____ (підпис)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: waysensey@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-58

Інші засоби зв'язку: Moodle <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1827> (форум курсу, приватні повідомлення);

Кафедра: соціології к. 309, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу «Соціальне прогнозування» є отримання студентами прогностичних компетентностей, знань, вмінь та навичок, необхідних для організації та проведення соціального прогнозування розвитку суспільства.

Основними завданнями є отримання знань базових понять «соціального прогнозування», його сутність, типології та класифікації методів прогнозування; розуміння та вміння застосовувати принципів, форм і методів соціального прогнозування як соціальної технології та діяльності; володіння методологічними та методичними основами соціального прогнозування технологій; набуття знань основ застосування методів прогнозування у складанні прогнозів на основі соціального діагностування суспільних процесів у окремій території; усвідомлення місце і функції прогнозування відносно інших видів антиципації; володіння основами соціального прогнозування суспільних процесів у соціальному управлінні; розуміння інформаційних соціальних технологій прогнозування; набуття знань актуальних проблем удосконалення соціальних технологій прогнозування в сучасних умовах; користування соціальними нормативами і соціальними орієнтирами у соціальних технологіях антиципації; отримання знань, умінь, навичок складати пошукові та нормативні соціальні прогнози з актуальних територіальних соціальних проблем; формування уміння робити вибір певних методів соціального прогнозування у територіальному розвитку; набуття алгоритму вибору основної документації та базової інформації для соціального прогнозування розвитку суспільства; формування знань, умінь, навичок застосовувати послідовність етапів прогнозування; отримання знань, умінь, навичок формулювати соціальні завдання на різних етапах прогнозування.

Інтерактивний та практично орієнтований формат курсу спонукатиме до аргументованого відстоювання критичного мислення у посередництві вирішення складних соціальних конфліктів.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Сценарне планування та прогнозування», «Сучасні соціології конфлікту», «Сучасні соціологічні теорії».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	2-й	2-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	8 год.	2
Семінарські заняття	8 год.	4

Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	74 год.	78 год
Консультації	Розклад розміщення консультацій: 1 год Кількість: 1 особисті – вівторок, з 13:00 до 14:00, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: у приватних повідомленнях https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1827	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1827	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Виконання прогностичного дослідження. Тестування та практичні завдання у системі Moodle
ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle
ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Підготовка вступу до прогностичної роботи (вибір теми, актуальність, об'єкт, предмет, завдання, виконання завдань самостійної роботи модулю Підготовка індивідуального дослідницького завдання; практичні завдання у системі moodle znu
СК03 Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.	Підготовка прогностичного інструментарію для дослідження обраної теми роботи. Виконання прогностичного дослідження.
СК04 Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.	Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle

<p>СК06 Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p>	<p>Виконання прогностичного дослідження. Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle</p>
<p>СК08 Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p>	<p>Виконання прогностичного дослідження. Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання.</p>
<p>СК11 Здатність обґрунтовувати вибір методів і методик для розв'язання дослідницької проблеми, реалізації мети та вирішення задач дослідження.</p>	<p>Підготовка вступу до прогностичної роботи (вибір теми, актуальність, об'єкт, предмет, завдання, виконання завдань самостійної роботи модулю Підготовка індивідуального дослідницького завдання; практичні завдання у системі moodle znu</p>
<p>СК12 Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p>	<p>Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle</p>
<p>РН03 Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.</p>	<p>Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle</p>
<p>РН04 Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.</p>	<p>Підготовка прогностичного інструментарію для дослідження обраної теми роботи. Виконання прогностичного дослідження.</p>
<p>РН06 Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально організаційних структур.</p>	<p>Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle. Тестування та практичні завдання у системі Moodle</p>
<p>РН07 Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.</p>	<p>Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle. Тестування та практичні завдання у системі Moodle</p>
<p>РН11 Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні,</p>	<p>Підготовка та захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів; тестування та практичні завдання у системі Moodle.</p>

економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Тестування та практичні завдання у системі Moodle

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади проведення прогностичних соціологічних досліджень

Тема 1.. Філософські та історичні проблеми прогнозування: зміст, особливості і види соціального прогнозування.

Філософські системи майбутнього як джерела формування прогнозування: ідеали майбутнього, утопізм та соціальне пізнання. Формування жанру “роздумів про майбутнє” та наукова фантастика. Становлення прогностики, футурології та альтернативістики. Школа науково-технічного прогнозування Є. Янча та теорії постмодернізму в прогностиці. Радянське соціальне прогнозування. Сучасні підходи до соціального прогнозування, проблема “фабрики думок” в Україні.

Змістовий модуль 2. Методологічні принципи та ефекти прогнозування

Тема 2. Методологічні принципи та ефекти прогнозування

Види антиципації та канали сприйняття. Відмінності наукової та ненаукової антиципації. Комплексні та холистичний рівні антиципації. Характеристика методологічних принципів соціального прогнозування. Загальнонаукові та прогностичні принципи, їх розкриття у методичних принципах прогнозування. Класична та сучасні типології прогнозування. Проблеми та критерії типологізації та таксономізації прогнозування. Соціальний час, його відображення у прогнозування. Соціальні темпоральності та динаміка, кайрос та хронос у прогнозуванні. Автономія, гетерономія, теономія та холіномія у темпоральній динаміці. Проблема події у прогнозування. Класифікація основних видів соціального прогнозування. Проблема математичного та інтуїтивного, кількісного та якісного, відтворюючого та творчого. Класифікація основних методів до прогнозування.

Змістовий модуль 3. Методи соціального прогнозування розвитку суспільства

Тема 3.. Сутність, зміст, види та методи прогнозування розвитку суспільства.

Сутність та категоріальний аналіз прогнозування: проблема побудови гіпотез. Методологічна та методичні частини у прогнозному дослідженні. Прогностичні принципи, ефекти та класифікація прогнозів в практичному дослідженні. Методи прогнозування. «Методологічне дерево» та «Дерево відбору» методів по Дж. Армстронгу та К. Дж.Грину. Динаміка розвитку методу дерева методів. Підхід Фароут, його принципи та специфіка відбору методів. Сутність специфіка, етапи Форсайт досліджень, драйвери, стейкхолдери, скринінг та скейлінг. «Трикутник», «коло» та «квадрат» методів як системи погодження методів Форсайт досліджень. Відмінність прогнозування сценарування та стратегування у прогнозуванні. Підхід стратегічного прогнозування. Відбір індикаторів та індикатумів у прогнозування. Моделювання прогнозу, проблема прогнозного фону.

Змістовий модуль 4. Методика складання пошукових та нормативних прогнозів

Тема 4. Методика складання пошукових та нормативних прогнозів.

Підготовка базової інформації для прогнозування. Відбір методів збору інформації. Відбір способу проведення прогностичного дослідження. Зміст та особливості пошукових та нормативних прогнозів. Специфіка роботи журі (адміністраторів прогностичного дослідження).

Етапи проведення прогностичного дослідження. Кейси прогнозних досліджень. Підготовка інформації для складання прогнозів.

Змістовий модуль 5. Дослідження майбутнього у місцевому самоврядуванні як сталий розвиток

Тема 5. Специфіка дослідження та формування майбутнього у місцевому самоуправлінні.

Розподіл часу на проведення дослідження. Специфіка регламенту, процедур та визначення експертів. Підбір експертів. Пошук тенденцій майбутнього. Як працювати з тенденціями у територіальному розвитку. Специфіка сталого людського розвитку, європейські цінності та місцеве самоврядування. Підготовка висновків та рекомендацій. Проблема верифікації прогнозів та експертні оцінки у прогнозуванні. Прогнозні принципи та прогнозний аудит. Робота з замовником.

Змістовий модуль 6. Практичні навички соціального прогнозування розвитку суспільства

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/дист ф.	
1	Філософські та історичні проблеми прогнозування: зміст, особливості і види соціального прогнозування.	2	2	щотижня
2	Методологічні принципи та ефекти прогнозування	2		щотижня
3	Сутність, зміст, види та методи прогнозування розвитку суспільства	2		щотижня
4	Методика складання пошукових та нормативних прогнозів	2	2	щотижня
Разом		8	4	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/дист ф.	
1	Підготовка вступу до прогностичної роботи (вибір теми, актуальність, об'єкт, предмет, завдання, виконання завдань самостійної роботи модулю)	2	2	щотижня
2	Підготовка прогностичного інструментарію для дослідження обраної теми роботи	2	2	щотижня

3	Експертні комісії, «брейн-штормінг» визначення трендів майбутнього.	2	2	щотижня
4	Підготовка презентації результатів прогностичного дослідження	2	2	щотижня
Разом		8	8	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Підготуйте контекстний інструмент для прогностичного аналізу після конспектування наданих сторінок прогнозного аналізу. Перевірте чи зручний у вас інструмент, за яким ви можете аналізувати візуальний кейс прогностичних методів та антиципацій. Зробіть візуалізацію та власну презентацію..	18	20
2	Проаналізуйте візуальний кейс за контекстуальним інструментом. Зробіть аналіз з вказуванням хвилин сцен та описом цих епізодів з прогностичного погляду. Зробіть висновки . . Зробіть візуалізацію та власну презентацію	18	20
3	Проаналізуйте візуальний кейс за структурою прогностичних ефектів, класифікацією та типами прогнозів. Зробіть власні висновки та рекомендації.	18	20
4	Підготуйте саморефлексію за методикою «Рюкзак» відносно теоретичної та практичної частини курсу. Зробіть візуалізацію звітів самостійної роботи у застосунках Web 2.0/ Підготуйтеся до презентації та захисту. Зробіть саморефлексію	18	20
Разом		74	80

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
	Практичне завдання	Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань: <u>Практичне завдання №1</u> Підготовка вступу до прогностичної роботи (вибір теми, актуальність, об'єкт, предмет,	3 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, наявні та обґрунтовані всі структурні частини вступу; 2 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з	3

		<p>завдання, виконання завдань самостійної роботи модулю Обрати та проаналізувати порівняльне дослідження, проведене в останні 5 років, вказавши організатора/ів, мету, терміни проведення, методику та отримані результати.</p> <p><u>Практичне завдання №2</u> На основі підготовки вступу та з додаванням обґрунтування методології затвердженої теми готується презентація з переконливими аргументами дослідження майбутнього..</p> <p><u>Практичне завдання №3</u> Підготовка прогностичного інструментарію для дослідження обраної теми роботи</p>	<p>використанням методології та формулювання структурних частин дослідження; 1 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, візуалізація в презентації відповідає сучасним вимогам до візуалізації, є доречною, творчою та оригінальною; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження, сучасна візуалізація, доречна пропозиції, але дещо перенасичена текстом; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків, візуалізація фрагментована, переважає текст, перенесений на слайди, не чітко розуміння вербального та візуального контексту; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p> <p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, зручний зроблено конспект з основними одиницями спостереження у табличному вигляді, всі частини цілісно представлені. 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження, сучасна візуалізація, доречна пропозиції, але дещо перенасичена текстом; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків, незручна таблиця спостереження; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	<p>5</p> <p>5</p>
--	--	---	--	-------------------

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Усього за ЗМ 1 контр. заходів	3			13
2	Теоретичні завдання	<u>Тест з модулю 1 та 2</u>	До 2 балів – 10 тестів, кожен тест має вагу 0,1 (так –ні) або тест з вибором правильних відповідей.	2
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u> <u>Практичне завдання №4</u> Виконання прогностичного дослідження <u>Практичне завдання №5</u> Підготовка презентації результатів прогностичного дослідження.	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу 3 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, візуалізація в презентації відповідає сучасним вимогам до візуалізації, є доречною, творчою та оригінальною; 2 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження, сучасна візуалізація, доречна пропозиції, але дещо перенасичена текстом; 1 бал – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків, візуалізація фрагментована, переважає текст, перенесений на слайди, не чітко розуміння вербального та візуального контексту;	5 3
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	3			10
3	Теоретичні завдання	<u>Тест з питань змістових модулів 3-4</u>	До 2 балів – 10 тестів, кожен тест має вагу 0,1 (так –ні) або тест з вибором правильних відповідей.	2
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u> <u>Практичне завдання №6</u>	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень	13

		<p>Захист звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів. Складається з доведення висновків дослідження до 5 балів.</p> <p>Вміння використовувати під час виступу презентацію – 5 балів.</p> <p>Вміння обґрунтовувати свою точку зору під час відповіді на питання або їх задавати своїм колегам – до 3 балів.</p>	<p>узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища, прогнозування та дослідження майбутнього. У відповіді цілком відсутня самостійність</p> <p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження та візуалізацією під час виступу, вміння розраховувати час відповіді;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p> <p>3 балів – задане питання є оригінальним, доброзичливим, дотичним темі дослідження або відповідь є аргументованою, доречною та переконливою з глибоким засвоєнням матеріалу;</p> <p>2 бали – питання дотичне, але не має оригінальності та не спрямоване на розвиток осмислення теми, відповідь шаблонна але з застосуванням висновків дослідження.</p>	
--	--	---	--	--

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			1 бал – питання та відповідь відповідають темі та змісту дослідження, але мають, поверхневий характер або відсутні аналітичних висновкі.	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4	Теоретичне завдання	<u>Тест з питань змістових модулів 4</u>	До 2 балів – 10 тестів, кожен тест має вагу 0,1 (так –ні) або тест з вибором правильних відповідей.	2
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань:</u> <u>Практичне завдання №7</u> Підготовка вступу до прогностичної роботи (вибір теми, актуальність, об'єкт, предмет, завдання, виконання завдань самостійної роботи модулю Обрати та проаналізувати порівняльне дослідження, проведене в останні 5 років, вказавши організатора/ів, мету, терміни проведення, методику та отримані результати.	3 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, наявні та обгрунтовані всі структурні частини вступу; 2 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології та формулювання структурний частин дослідження; 1 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;	3
		<u>Практичне завдання №8</u> На основі підготовки вступу та з додаванням обгрунтування методології затвердженої теми готується презентація з переконливими аргументами дослідження майбутнього..		

		<p><u>Практичне завдання №9</u> Підготовка прогностичного інструментарію для дослідження обраної теми роботи</p>	<p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу 5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження, зручний зроблено конспект з основними одиницями спостереження у табличному вигляді, всі частини цілісно представлені. 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов’язані з використанням методології дослідження, сучасна візуалізація, доречна пропозиції, але дещо перенасичена текстом; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків, незручна таблиця спостереження; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	4			15
5	Практичне завдання	<p><u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u></p> <p><u>Практичне завдання №10</u> Підготовка презентації результатів прогностичного дослідження. <u>Практичне завдання №11</u> Підготовка до захисту звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів.</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією та візуалізацією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов’язані з використанням методології та візуалізації дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	5
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			5
6	Теоретичне завдання	<u>Тест з питань змістових модулів 5-6</u>	До 2 балів – 10 тестів, кожен тест має вагу 0,1 (так –ні) або тест з вибором правильних відповідей.	2
	Практичне завдання	<p><u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u></p> <p><u>Практичне завдання №12</u></p>	Тренуємося отримувати та надавати зворотній зв’язок	

		Обговорення захисту звіту з прогностичного дослідження та презентація результатів. <u>Практичне завдання №13</u> Зворотній зв'язок після захисту звіту з можливі ревіз'ю та вдосконалення прогностичного дослідження та презентація результатів.		
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			2
Усього за змістові модулі контр. заходів	14			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Підсумковий теоретичний тест	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	0,5 балів за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 40 хвилин і одна спроба	20
	Індивідуальне завдання	Повна саморефлексія курсу за структурою, яка розміщено у Moodle.	20-18 – наявні всі вихідні умови завдання, представлені графічний вигляд та хід всіх розрахунків з кінцевим результатом, зазначена та обґрунтована правильна відповідь на нього; 17-14 – завдання розв'язано частково; обрана менша кількість критеріїв, ніж зазначена в умовах, є логічна та/або розрахунків помилки в ході розв'язання завдання; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 – робота неповна, містить доатстньо кількість логічних та розрахункових помилок, правильна відповідь не визначена;	20

			4-1 – робота представлена лише вихідними умовами та декількому базовими розрахунками.	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Стратегічне прогнозування політичних ситуацій та процесів: монографія [Воловик В.І., Лепський М.А., Гугнін Е.А. та ін.]; за заг. ред. М.А. Лепського. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. 428 с.
2. Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів: навчальний посібник [Воловик В.І., Лепський М.А., Гугнін Е.А. та ін.]; за заг. ред. М.А. Лепського. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. 468 с.
3. Лепський М. А. Якісні методи соціального прогнозування: методологія, методика, практика: підручник / М. А. Лепський. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2022. 444 с.
4. Лепський М. А. Якісні методи соціального прогнозування: методологія, методика, практика: підручник / М. А. Лепський. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2016. 440 с.
5. Матвиенко В.Я. Прогностика. К.: Українські пропілеї, 2000. 520 с.
6. Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. К.: Генеза, 2006. 400 с.
7. Планування та прогнозування в умовах ринку. Навч.посібник /під ред. д.ф.н., проф. Воронкової В.Г. К.: ВД «Професіонал», 2006. 608 с.

10. Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Україна у Світовому дослідженні цінностей (WVS-7). URL: <https://drive.google.com/file/d/1zBsRKru3xFwMq54aegJGH1nSfqAr81ts/view>.
3. Eurobarometer. Public opinion on the European Union. URL: <https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>.
4. European Social survey. URL: <https://www.europeansocialsurvey.org/>.
5. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

6. Social and Economic Conditions of Student Life in Europe.
URL:<https://www.eurostudent.eu/>.
7. Statista. URL: <https://www.statista.com/>.
8. World Values Survey. URL:<https://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є *CE3H Moodle*. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Необхідно регулярно перевіряти свою електронну пошту і сторінку дисципліни в *Moodle*.

Якщо з технічних причин доступ до *Moodle* є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

Намагайтеся бути пунктуальними. Невчасно надіслана робота різко втрачає свою актуальність. Пропущене заняття – це втрачений шанс професійного розвитку.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення *UniCheck*. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як *Wikipedia*, бази даних рефератів та письмових робіт (*Studopedia.org* та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є *Moodle*.

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р.

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Здобувачі і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності* ЗНУ: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/ybwzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9rkmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bqb99>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції **Борисов Костянтин Борисович**, 1 корп., 29 каб., електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: тел. (061) 228-75-50

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека:* <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота, неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

[HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.